

Enkelt avhjälpna hinder

Krav, praxis, lagstiftning och ansvarsfördelning

Vad innebär HIN 3?

- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:13) om avhjälpande av enkelt avhjälpbara hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser
 - **5 §** *Hinder enligt 6–18 §§ ska avhjälpas, så snart det inte är orimligt med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna. De ekonomiska konsekvenserna får inte bli orimligt betungande för fastighetsägaren, lokalhållaren eller näringsidkaren.*

- **6 §** Fysiska hinder i form av mindre **nivåskillnader**, **tunga dörrar** och felaktigt placerade eller felaktigt utformade **manöverdon** ska avhjälpas.
- **7 §** Hinder i form av bristande **kontrastmarkering** och bristande **varningsmarkering** ska avhjälpas.
- **8 §** Hinder i form av bristande utformning av orienterande **skyltning** ska avhjälpas. (*BFS 2013:9*).
- **8a §** Hinder i form av brister i **ljudmiljön** ska avhjälpas. (*BFS 2013:9*).

- **9 §** Hinder i form av bristande eller bländande **belysning** ska avhjälpas
- **10 §** Hinder i form av brist på och bristande utformning av **balansstöd** ska avhjälpas.
- **11 §** Hinder i form av brister i utformning och placering av **fast inredning** ska avhjälpas.

Vad innebär ALM 2?

- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:5) om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga

- **Allmänna platser**
- **12 §** Fysiska hinder såsom mindre **nivåskillnader**, ojämn **markbeläggning**, svårforcerade rännalar och trottoarkanter ska avhjälpas.
- **13 §** Hinder i form av bristande **kontrastmarkering** och varningsmarkering ska avhjälpas.

- **14 §** Hinder i form av brist på och bristande utformning av orienterande **skyltning** ska avhjälpas.

Med skyltar avses i denna paragraf inte vägmärken eller andra anordningar enligt vägmärkesförordningen (2007:90). Skyltar ska utformas och placeras så att de inte kan förväxlas med vägmärken och andra anordningar (se vidare 8 kap. 4 § vägmärkesförordningen). (*BFS 2013:9*).

- **15 §** Hinder i form av bristande eller bländande **belysning** ska avhjälpas.
- **16 §** Hinder i form av brist på och bristande utformning av **balansstöd** ska avhjälpas
- **17 §** Hinder i form av bristande utformning av **parkeringsplatser** för rörelse-hindrade med särskilt tillstånd ska avhjälpas. (*BFS 2013:9*).
- **18 §** Hinder i form av brister i **lekplatser** **utformning** eller utrustning ska avhjälpas.

Vad är definitionen för ”allmän plats” och ”publik lokal”?

- Exempel på publika lokaler är receptioner, butiker, restauranger och teatrar. Utgångspunkten är att det är lokaler för verksamheter som vänder sig till allmänheten, där ”vem som helst” är välkommen.
- Allmänna platser är platser som är angivna som allmän plats i detaljplanen.
- Bostäder och arbetslokaler omfattas **inte** av kraven.

- Normalt räknas det inte som enkelt avhjälp att till exempel installera en hiss eller bygga om en toalett.
- Hur mycket får ett enkelt avhjälp hinder kosta?

Det finns inget absolut svar på hur mycket ett enkelt avhjälp hinder får kosta. Enligt bestämmelserna får de ekonomiska konsekvenserna för den som svarar för åtgärdandet inte bli orimligt stora.

- **Vem ansvarar för att avhjälpa ett enkelt avhjälppt hinder?**

Det framgår inte direkt av bestämmelserna om enkelt avhjälppta hinder vem som ansvarar för att åtgärda ett hinder. I praktiken ligger dock ansvaret på den eller de som rättsligt råder över att hindret kan åtgärdas. I de flesta fall är det **byggnadens ägare** som gör det men det kan i ibland vara en **verksamhetsutövare** som hyr en lokal. Hur ansvarsfördelningen mellan en ägare, hyresgäst eller verksamhetsutövare ser ut behöver klargöras i varje enskilt fall. **Det är dock oftast praktiskt att börja med att kontakta byggnadens ägare.**

(jfr prop. 2009/10:170 sid 263)

Vilket ansvar har kommun och övriga aktörer?

- Kommun – Stockholms stad
 - Byggnadsnämnden kan ingripa med åtgärdsföreläggande om ett enkelt avhjälppt hinder inte är undanröjt.
 - Ett åtgärdsföreläggande får förenas med vite eller med bestämmelser om utförande på den försumliges bekostnad.
- I Stockholm ansvarar, sedan nyligen, tillsynsenheten på stadsbyggnadskontoret över tillsyn, förelägganden och hantering av anmälningar

- Just nu har tillsynsenheten 38 aktuella anmälningar som ligger för behandling.
- Under 2017 kom det in 25 anmälningar.
- <http://www.stockholm.se/-/Om-webbplatsen/Alla-e-tjanster/?term=258963>
- Eller skriv "anmäl enkelt avhjälptra hinder" i sökrutan på Stockholms stads hemsida.

- Rättsfall, 1 st
- Dom om automatisk dörröppnare. Länsrätten i Skåne län den 14 september 2009, mål nr 10038-08.
- Dörrautomatik, två affärslokaler i en bostadsrättsföreningen i centrala Lund.

Vanliga fel

- Nivåskillnader
- Glaspartier
- Tunga dörrar
- Felplacerad inredning och manöverdon
- Otillgängliga kassor
- ”krockrisk”
- ... och tyvärr felaktigt utförda anpassningar

Tack för mig!

Hanna Svensson

Lokalplanering

Serviceförvaltningen

hanna.j.svensson@stockholm.se

